

IMAS 07.11

Ấn bản lần thứ nhất
10/6/2009
Sửa đổi lần 5, tháng 02 năm 2019

Giải phóng đất đai

Bản dịch do các thành viên của Nhóm Công tác Hành động Bom mìn tại Việt Nam (trước đây là Nhóm Công tác về Bom mìn) phối hợp thực hiện. Bản dịch được thực hiện bởi nhiều tổ chức và được các tổ chức khác hiệu đính. Nhóm Công tác Hành động Bom mìn gồm có: Catholic Relief Services, GICHD, International Centre, Mines Advisory Group, Norwegian People's Aid, Peace Trees Vietnam, UNDP. Bản dịch được thẩm định lần cuối vào tháng 8 năm 2022.

Giám đốc
Cơ quan Hành động bom mìn của Liên Hợp Quốc
(UNMAS)
1 United Nations Plaza, Tầng 6
New York, NY 10017
USA

Email: mineaction@un.org
Điện thoại: +1 (212) 963 0691
Fax: +1 (212) 963 2498
Website: www.mineactionstandards.org

Cảnh báo

Tài liệu này có hiệu lực kể từ thời gian được ghi trên trang bìa. Vì Tiêu chuẩn hành động bom mìn quốc tế (IMAS) được xem xét và sửa đổi thường xuyên, người dùng nên tham khảo trang thông tin điện tử của dự án IMAS để xác định hiện trạng của tài liệu này (<http://www.mineactionstandards.org/> hoặc thông qua trang thông tin điện tử của UNMAS tại <http://www.mineaction.org>)

Lưu ý bản quyền

Tài liệu liên hiệp quốc này là Tiêu chuẩn Hành động Bom mìn Quốc tế (IMAS) và được LHQ bảo vệ bản quyền. Cả toàn bộ tài liệu này, cũng như những nội dung bất kỳ được trích xuất từ tài liệu, không được phép sao chép, lưu trữ hoặc truyền đi dưới bất kỳ hình thức nào, hoặc cho bất kỳ mục đích nào khác mà không có sự cho phép trước bằng văn bản của UNMAS, đại diện cho LHQ.

Tài liệu này không được phép sử dụng cho mục đích thương mại.

Giám đốc
Cơ quan Hành động bom mìn LHQ (UNMAS)
1 United Nations Plaza, tầng 6
New York, NY 10017
Hoa Kỳ

E-mail: mineaction@un.org
Điện thoại: +1 (212) 963 0691
Fax: +1 (212) 963 2498

Nội dung

Lời tựa	Error! Bookmark not defined.
Giới thiệu	Error! Bookmark not defined.
Giải phóng đất đai	Error! Bookmark not defined.
1. Phạm vi	Error! Bookmark not defined.
2. Các tài liệu tham khảo quy chuẩn	2
3. Các thuật ngữ, định nghĩa và từ viết tắt.....	Error! Bookmark not defined.
4. Sàng lọc thông tin ban đầu	Error! Bookmark not defined.
5. Quy trình giải phóng đất đai	4
5.1. Tổng quan	Error! Bookmark not defined.
5.2. Các nguyên tắc	Error! Bookmark not defined.
5.3. Bằng chứng trực tiếp và gián tiếp.....	Error! Bookmark not defined.
5.4. Kết hợp các các loại nguy hiểm với các khu vực	5
5.5. Xác định các ranh giới khu vực nguy hiểm.....	Error! Bookmark not defined.
6. Phương pháp thu thập thông tin	Error! Bookmark not defined.
7. Các tiêu chí của giải phóng đất đai	6
8. Sự đảm bảo về đất không có ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và được rà sạch.....	6
8.1. Tổng quan	Error! Bookmark not defined.
8.2. Tất cả các nỗ lực hợp lý	Error! Bookmark not defined.
8.3. Quản lý chất lượng	Error! Bookmark not defined.
9. Tài liệu, hồ sơ.....	Error! Bookmark not defined.
9.1. Tổng quan	Error! Bookmark not defined.
9.2. Các yêu cầu tu thập thông tin / dữ liệu tối thiểu	8
9.3. Báo cáo	Error! Bookmark not defined.
10. Xây dựng các tiêu chuẩn và chính sách quốc gia	9
10.1. Tổng quan	Error! Bookmark not defined.
10.2. Xây dựng chính sách quốc gia về giải phóng đất đai	9
10.3. Xây dựng các tiêu chuẩn quốc gia về giải phóng đất đai	10
11. Rủi ro và trách nhiệm pháp lý	Error! Bookmark not defined.
12. Các hành động sau khi giải phóng đất đai.....	11
13. Trách nhiệm và nghĩa vụ.....	Error! Bookmark not defined.
13.1. Cơ quan hành động bom mìn quốc gia	Error! Bookmark not defined.
13.2. Các tổ chức hành động bom mìn	Error! Bookmark not defined.
Phụ lục A (Quy chuẩn) Tài liệu tham khảo.....	14
Phụ lục B (Thông tin) Các văn kiện quốc tế có liên quan	15
Phụ lục C (Quy chuẩn) Các biểu tượng/ký hiệu của giải phóng đất đai	18
Hồ sơ sửa đổi.....	Error! Bookmark not defined.

Lời tựa

Các tiêu chuẩn quốc tế cho các chương trình rà phá bom mìn nhân đạo được các nhóm công tác bom mìn đề xuất lần đầu tại một hội nghị kỹ thuật quốc tế ở Đan Mạch, vào tháng 7 năm 1996. Các tiêu chí được quy định cho tất cả các lĩnh vực của rà phá bom mìn, các tiêu chuẩn được khuyến nghị và một định nghĩa phổ quát mới về 'rà phá bom mìn' được đồng thuận. Cuối năm 1996, các nguyên tắc được đề xuất ở Đan Mạch được nhóm công tác bom mìn do LHQ dẫn đầu xây dựng và Tiêu chuẩn quốc tế về hoạt động rà phá bom mìn nhân đạo đã được xây dựng. Phiên bản đầu tiên được Cơ quan hành động bom mìn LHQ (UNMAS) ban hành vào tháng 3 năm 1997.

Phạm vi của các tiêu chuẩn ban đầu này đã được mở rộng để bao gồm các hợp phần khác của lĩnh vực hành động bom mìn và để phản ánh các thay đổi về các quy trình, thông lệ và quy tắc hoạt động. Các tiêu chuẩn được xây dựng lại và đổi tên thành Tiêu chuẩn hành động bom mìn quốc tế (IMAS) với phiên bản đầu tiên được ban hành vào tháng 10 năm 2001.

LHQ chịu trách nhiệm chung trong việc cho phép và khuyến khích sự quản lý hiệu quả các chương trình hành động bom mìn, bao gồm cả việc xây dựng và duy trì các tiêu chuẩn. UNMAS, do đó, là cơ quan thuộc LHQ chịu trách nhiệm về việc xây dựng và duy trì IMAS. IMAS được xây dựng với sự hỗ trợ của Trung tâm quốc tế Geneva về rà phá bom mìn nhân đạo.

Công tác chuẩn bị, xem xét và sửa đổi IMAS được thực hiện bởi các ủy ban kỹ thuật, với sự hỗ trợ của các tổ chức quốc tế, chính phủ và phi chính phủ. Phiên bản mới nhất của mỗi tiêu chuẩn, cùng với thông tin về công việc của các ủy ban kỹ thuật, có thể được tìm thấy tại <http://www.mineactionstandards.org/>. IMAS được xem xét ít nhất ba năm một lần để phản ánh việc xây dựng các quy tắc và thông lệ hành động bom mìn và để kết hợp các thay đổi với các quy định và yêu cầu quốc tế.

Giới thiệu

Các nguồn lực để ứng phó với các vấn đề ô nhiễm Vật nổ (EO) rất tốn kém, hữu hạn và quý giá. Điều hợp lý có thể mong đợi rằng các cấp chính quyền, các cơ quan chức năng, các tổ chức hành động bom mìn và các bên có liên quan, hoặc liên kết, trong các chương trình xử lý vật nổ nỗ lực hết sức để đảm bảo rằng các trang thiết bị được triển khai để đạt được kết quả tốt nhất có thể, với chi phí tối thiểu trong thời gian ngắn nhất. Để đạt được hiệu quả như vậy là một thách thức đáng kể khi ứng phó với thế giới phức tạp của tình trạng ô nhiễm vật nổ. Khái niệm và thực tiễn về giải phóng đất đai là phương tiện chủ chốt để đạt được các mục tiêu đó.

Việc áp dụng quy trình giải phóng đất đai bao gồm việc thiết lập và cải tiến việc xác định nơi xuất hiện EO (và nơi nào không) thông qua việc áp dụng tất cả các nỗ lực hợp lý, cho đến khi có thể được chứng minh với bằng chứng xác đáng rằng EO không còn hiện diện ở một khu vực hoặc nếu chúng được phát hiện thì tất cả phải bị tiêu hủy hoặc di dời khỏi khu vực đó.

Bản chất của nỗ lực hợp lý cần thiết để thực hiện quy trình này khác biệt tùy thuộc vào hoàn cảnh và điều kiện cụ thể của địa phương, giai đoạn đạt được trong quá trình giải phóng đất đai, và hàm ý của thông tin mới được phát hiện trong các tiến độ thực hiện quy trình.

Nỗ lực thực tế thường được áp dụng thông qua điều tra phi kỹ thuật (bao gồm tất cả các phương pháp phi kỹ thuật thích hợp), khảo sát kỹ thuật và rà phá. Mặc dù quy trình này mang tính chất điển hình cho quá trình đi từ điều tra phi kỹ thuật, thông qua khảo sát kỹ thuật đến rà phá, nhưng không có yêu cầu nào bắt buộc phải tuân theo một trình tự nào. Người lập kế hoạch, người điều hành và người ra quyết định phải luôn xem xét tình hình, xác định tất cả các nguồn thông tin, kỹ thuật và phương pháp có liên quan, để sử dụng chúng một cách thích hợp, hiệu quả và đạt hiệu suất.

Bao quanh toàn bộ quy trình giải phóng đất đai nên là một hệ thống quản lý thông tin hiệu quả đảm bảo rằng dữ liệu được thu thập chính xác và nhất quán, được báo cáo tuân thủ các mẫu và lịch trình quy định, được nhập vào cơ sở dữ liệu một cách chính xác và được phân tích để cung cấp thông tin hỗ trợ đáng tin cậy cho những người ra quyết định, người giám sát chất lượng và các bên quan tâm khác.

Quy trình giải phóng đất đai đòi hỏi các quyết định phải được thực hiện trong các tình huống thực tế; những quyết định thường không ban hành trong những tình huống đơn giản, được xác định rõ ràng. Bản chất của hiểm họa và cách thức phân bố của nó sẽ quyết định đến mức độ có thể áp dụng hoặc không thể áp dụng các quy trình giải phóng đất đai dễ dàng và hiệu quả. Đồng thời, thực tiễn đưa ra nhiều nguồn bằng chứng thực tế có thể và nên được sử dụng để lập kế hoạch và thứ tự ưu tiên, đưa ra quyết định và kiểm tra tính hợp lệ của các quyết định đó. Chính quyền và các cơ quan chức năng cần tích cực trong việc xác định, tiếp cận và sử dụng tất cả các nguồn dữ liệu, thông tin và phân tích liên quan để hỗ trợ quy trình giải phóng đất đai.

Nguồn thông tin thực sự 'chắc chắn' phổ biến nhất được tìm thấy trong quá trình vận hành kỹ thuật - việc phát hiện ra các hạng mục nguy hiểm thực tế trong quá trình khảo sát kỹ thuật hoặc rà phá. Giá trị của những dữ liệu này không thể được phóng đại và các tổ chức thực hiện khảo sát kỹ thuật và rà phá phải xử lý nó một cách cẩn trọng và chú tâm nhất. Không chỉ thu thập, ghi lại và báo cáo chi tiết về 'những vật được tìm thấy ở đâu' mà chính quyền và các cơ quan chức năng phải đảm bảo rằng thông tin được phân tích để giúp xác định các xu hướng, khuôn mẫu hoặc các đặc điểm khác có thể giúp người ra quyết định đưa ra các quyết định hợp lệ và hiệu quả, và tăng cường niềm tin vào các quy trình giải phóng đất đai. Khi dữ liệu chỉ ra những thiếu sót trong quy trình giải phóng đất đai thì nó nên được sử dụng để hỗ trợ cải tiến liên tục các quy trình, thực tiễn vận hành và chính sách.

IMAS 08.10 Điều tra phi kỹ thuật cung cấp hướng dẫn về các nguyên tắc của điều tra phi kỹ thuật, việc tiến hành điều tra phi kỹ thuật, bao gồm cách thức xác định đất không ô nhiễm thông qua điều tra phi kỹ thuật;

IMAS 08.20 Khảo sát kỹ thuật cung cấp hướng dẫn về các nguyên tắc khảo sát kỹ thuật, việc tiến hành khảo sát kỹ thuật, bao gồm cách thức xác định đất đã giảm thiểu ô nhiễm thông qua khảo sát kỹ thuật;

IMAS 09.10 Yêu cầu về rà phá cung cấp các yêu cầu đối với việc tiến hành rà phá và giải phóng đất đai thông qua rà phá;

IMAS 09.11 Rà phá hiện trường cố định cung cấp các yêu cầu cho việc tiến hành rà phá hiện trường cố định và giải phóng đất đai thông qua việc rà phá hiện trường cố định.

Giải phóng đất đai

1. Phạm vi

Tiêu chuẩn này cung cấp hướng dẫn và thiết lập các yêu cầu tối thiểu nhằm cho phép xây dựng chính sách giải phóng đất đai quốc gia và đề ra trách nhiệm và nghĩa vụ rõ ràng của Cơ quan hành động bom mìn quốc gia, các tổ chức rà phá bom mìn và các cơ quan liên quan.

2. Các tài liệu tham khảo quy chuẩn

Một danh mục các tài liệu tham khảo quy chuẩn được liệt kê trong Phụ lục A. Tài liệu tham khảo quy chuẩn là tài liệu quan trọng được tham khảo để đưa vào tiêu chuẩn này và là một phần của các quy định trong tiêu chuẩn này.

3. Các thuật ngữ, định nghĩa và từ viết tắt

Một bảng từ vựng hoàn chỉnh với tất cả các thuật ngữ, định nghĩa và viết tắt được sử dụng trong bộ tiêu chuẩn IMAS được đưa vào IMAS 04.10

Trong bộ tiêu chuẩn IMAS, các từ 'phải', 'nên' và 'có thể' được sử dụng để biểu thị mức độ tuân thủ mong muốn. Việc sử dụng này phù hợp với ngôn ngữ được sử dụng trong các tiêu chuẩn và hướng dẫn ISO:

- a) 'Phải' được dùng để chỉ ra các yêu cầu, phương pháp hoặc thông số kỹ thuật sẽ được áp dụng để tuân theo tiêu chuẩn.
- b) 'Nên' được dùng để chỉ ra các yêu cầu, phương pháp hoặc thông số kỹ thuật được ưu tiên.
- c) 'Có thể' được dùng để chỉ ra một phương pháp hoặc phương hướng hành động có thể.

Thuật ngữ **“Giải phóng đất đai”** mô tả quá trình áp dụng tất cả các nỗ lực hợp lý để xác định và loại bỏ tất cả sự hiện diện và nghi ngờ về sự hiện diện của vật nổ thông qua điều tra phi kỹ thuật, khảo sát kỹ thuật và/hoặc công tác rà phá bom mìn. Các tiêu chí về “tất cả các nỗ lực hợp lý” phải được CQHĐBM Quốc gia xác định.

Thuật ngữ **“Cơ quan hành động bom mìn quốc gia”** (CQHĐBMQG) đề cập đến cơ quan chính phủ, thường là ủy ban liên bộ, của một quốc gia chịu ảnh hưởng bởi bom mìn, có trách nhiệm quy định, quản lý và điều phối các hành động bom mìn.

Ghi chú: Trong trường hợp không có CQHĐBMQG và ở bối cảnh phù hợp và cần thiết, LHQ, hoặc một số cơ quan quốc tế được công nhận khác, có thể đảm nhận một số hoặc tất cả các trách nhiệm, và thực hiện một số hoặc tất cả các chức năng, của một TTHĐBM hoặc một CQHĐBMQG.

Thuật ngữ **“Khu vực nghi ngờ ô nhiễm”** (SHA) là một khu vực nghi ngờ ô nhiễm do vật nổ trên cơ sở bằng chứng gián tiếp về sự hiện diện của vật nổ.

Thuật ngữ **“Khu vực xác định ô nhiễm”** (CHA) là một khu vực xác định có ô nhiễm vật nổ trên cơ sở bằng chứng trực tiếp về sự hiện diện của vật nổ.

Thuật ngữ “**Điều tra phi kỹ thuật**” đề cập đến hoạt động thu thập và phân tích dữ liệu về sự hiện diện, loại hình, phân bố và môi trường xung quanh khu vực ô nhiễm vật nổ, mà không sử dụng các can thiệp kỹ thuật, để xác định tốt hơn vị trí ô nhiễm và không ô nhiễm thông qua bằng chứng được cung cấp, nhằm hỗ trợ công tác ưu tiên giải phóng đất, và quá trình ra quyết định.

Thuật ngữ “**Khảo sát kỹ thuật**” đề cập đến hoạt động thu thập và phân tích dữ liệu bằng các trang thiết bị kỹ thuật để xác định về sự hiện diện, chủng loại, phân bố và môi trường xung quanh của khu vực ô nhiễm vật nổ, qua đó xác định rõ hơn vị trí ô nhiễm/không ô nhiễm vật nổ, nhằm hỗ trợ công tác ưu tiên giải phóng đất đai, và quá trình ra quyết định dựa trên bằng chứng được cung cấp.

Thuật ngữ “**Sự rà phá**” trong lĩnh vực hành động bom mìn, đề cập đến các nhiệm vụ hoặc hành động nhằm đảm bảo loại bỏ và/hoặc phá hủy tất cả các **vật nổ** của một khu vực cụ thể đến độ sâu được chỉ định hoặc theo các thông số đã thỏa thuận khác theo quy định của CQHĐBM Quốc gia/Cơ quan giao nhiệm vụ.

Thuật ngữ “**Vật nổ**” được hiểu là các loại vũ khí đạn dược sau:

- Mìn
- Bom đạn chùm
- Vật nổ chưa nổ
- Vật nổ bị bỏ/vứt lại
- Bẫy mìn
- Các thiết bị khác (như được xác định bởi CCW APII)
- Thiết bị nổ tự chế*

Ghi chú: **Thiết bị nổ tự chế**, theo định nghĩa về **mìn, bẫy mìn** hoặc **thiết bị** khác thuộc phạm vi hành động bom mìn, khi chúng được xử lý vì mục đích nhân đạo và tại các khu vực xung đột đã chấm dứt.

Thuật ngữ “**Tất cả các nỗ lực hợp lý**” mô tả các nỗ lực tối thiểu có thể chấp nhận được nhằm xác định và ghi lại các khu vực ô nhiễm hoặc loại bỏ sự hiện diện hoặc nghi ngờ về sự hiện diện của các vật nổ. “Tất cả các nỗ lực hợp lý” đã được áp dụng trong bối cảnh các cam kết về bổ sung nguồn lực được coi là không hợp lý so với kết quả kỳ vọng mang lại.

Đất không ô nhiễm (m²)

Một diện tích được xác định và kết luận là không có bằng chứng ô nhiễm vật nổ sau khi hoạt động điều tra phi kỹ thuật được tiến hành trong một khu vực nghi ngờ nguy hiểm hoặc khu vực khẳng định nguy hiểm.

Đất loại trừ khả năng ô nhiễm (m²)

A defined area concluded not to contain evidence of EO contamination following the technical survey of a SHA/CHA. Một diện tích đất xác định được kết luận không chứa bằng chứng về ô nhiễm vật nổ sau khi tiến hành khảo sát kỹ thuật trên một khu vực nghi ngờ nguy hiểm hoặc khu vực khẳng định nguy hiểm.

Diện tích rà phá (m²)

Một khu vực cụ thể đã được rà phá tới một độ sâu nhất định bằng cách di dời và/hoặc phá hủy tất cả các mối nguy hiểm được xác định liên quan đến các vật nổ.

4. Sàng lọc thông tin ban đầu

Việc loại bỏ các dữ liệu khu vực nguy hiểm dư thừa, không chính xác hoặc trùng lặp trong cơ sở dữ liệu thông qua công tác sàng lọc hoặc phân tích dữ liệu hiện có là một hoạt động quan trọng dù đây không phải là nhiệm vụ trong quy trình giải phóng đất đai. Lí do hợp lý để thực hiện hoạt động này là các đề mục và khu vực dữ liệu nên được kết hợp, sửa đổi cho phù hợp; Đồng

thời tiến hành đánh giá các khu vực ô nhiễm cũ trong cơ sở dữ liệu, và điều tra khảo sát lại các khu vực khi cần thiết. Hướng dẫn cụ thể cho hoạt động này được cung cấp trong IMAS 05.10.

5. Quy trình giải phóng đất đai

5.1. Tổng quan

Giải phóng đất đai là một quy trình ra quyết định dựa trên bằng chứng giúp xác định một cách chắc chắn điện tích đất nào cần có những hành động sâu hơn và đất nào không. Hoạt động này liên quan đến việc xác định các khu vực nguy hiểm, đất không ô nhiễm thông qua hoạt động điều tra phi kỹ thuật, đất loại trừ khả năng ô nhiễm thông qua khảo sát kỹ thuật và rà phá đất có ô nhiễm vật nổ.

5.2. Các nguyên tắc

Các nguyên tắc sau đây nên được áp dụng khi xây dựng quy trình giải phóng đất đai quốc gia.

- a) Mọi thông tin mới liên quan đến ô nhiễm phải được đánh giá trên cơ sở bằng chứng thu được thông qua điều tra phi kỹ thuật và / hoặc khảo sát kỹ thuật và phân tích mọi dữ liệu hiện có liên quan đến địa điểm / khu vực liên đới. Không có thông tin mới được tìm thấy làm bằng chứng về sự ô nhiễm vật nổ trong một khu vực và điều đó không dẫn đến việc tạo ra SHA hoặc CHA, sẽ không dẫn đến việc công nhận đất đai không có ô nhiễm.
- b) Các khu vực nguy hiểm phải được phân chia thành các khu vực nghi ngờ ô nhiễm (SHA) và khu vực xác định ô nhiễm (CHA) dựa trên sự sẵn có và độ tin cậy của thông tin và liệu rằng bằng chứng là gián tiếp hay trực tiếp đối với mỗi nguy cơ đó. Các khu vực chỉ đưa ra bằng chứng gián tiếp về sự hiện diện của vật nổ nên được phân loại là khu vực xác định ô nhiễm (SHA). Các khu vực có bằng chứng trực tiếp về sự hiện diện của vật nổ nên được phân loại là khu vực xác định ô nhiễm (CHA).
- c) Các khu vực không thể tiếp cận, hoặc các khu vực có ít thông tin, theo mặc định không nên công nhận là SHA. Các SHA chỉ nên được nhập vào cơ sở dữ liệu khi có đủ bằng chứng để chứng minh cho việc công nhận đó. Các quy trình khác đối với việc xử lý các khu vực không thể tiếp cận, hoặc có ít thông tin, có thể được CQHĐBMQG xây dựng.
- d) Mặc dù quan ngại về sự hiện diện nghi ngờ ô nhiễm vật nổ có thể khiến người dân tránh xa một khu vực cụ thể, nhưng sự quan ngại tự thân không phải là bằng chứng xác đáng về sự ô nhiễm. Sự quan ngại cần được chứng minh bằng các bằng chứng khác trước khi một khu vực được xác định là SHA hoặc CHA.
- e) Việc ứng phó theo cấp độ phải được thực hiện khi xử lý một SHA / CHA. Việc này thường liên quan đến sự ưu tiên trong các hoạt động khảo sát hơn là sự rà phá. Có thể có những trường hợp thích hợp khi xúc tiến trực tiếp đến hoạt động rà phá, nhưng sự ứng phó như vậy không nên là vị trí mặc định. Nhìn chung, quy trình này sẽ diễn ra tuần tự thông qua một số hoặc tất cả các hoạt động điều tra phi kỹ thuật, khảo sát kỹ thuật và rà phá cho đến khi loại bỏ được nghi ngờ và / hoặc sự hiện diện của ô nhiễm vật nổ. Các ứng phó cụ thể không cần tuân theo bất kỳ một trình tự cố định nào mà cần được xác định trên cơ sở hoàn cảnh và điều kiện của địa phương.
- f) Việc áp dụng hiệu quả quy trình giải phóng đất đai có nghĩa rằng diện tích còn lại cho việc rà phá được xác định rõ hơn, từ đó dẫn đến việc sử dụng trang thiết bị rà phá hiệu quả hơn. Bản thân hoạt động rà phá là một quá trình thu thập thông tin dẫn đến việc xác định đầy đủ khu vực ô nhiễm và cho phép đưa ra quyết định hiệu quả về thời điểm dừng hoạt động rà phá. IMAS 09.10 quy định rõ các yêu cầu về sự rà phá.
- g) Đất chỉ nên xác định không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và / hoặc được bàn giao sau rà phá khi đất được coi là an toàn để sử dụng sau khi đã thực hiện đầy đủ quy trình dựa trên bằng chứng đáng tin cậy được công nhận.

- h) Sự tham gia của địa phương, bao gồm cả nam giới và nữ giới, nên được kết hợp đầy đủ vào các giai đoạn chính của quy trình giải phóng đất đai nhằm đảm bảo rằng đất đai sẽ được sử dụng sau khi bàn giao.
- i) Một SHA / CHA được đánh giá ít tác động đến cộng đồng không nên được xem là không có ô nhiễm hoặc được giải phóng nếu chỉ dựa trên sự ít tác động của khu đất đó. Tuy nhiên, khu vực này có thể được xem xét ở mức ưu tiên thấp.
- j) Đất có thể được giải phóng khỏi nghi ngờ ô nhiễm bom mìn trong khi vẫn có thể có nghi ngờ về các loại vật nổ khác. Có thể yêu cầu các biện pháp bổ sung để đảm bảo rằng đất đai không bị ô nhiễm.

5.3. Bảng chứng trực tiếp và gián tiếp

CQHĐBMQG nên thống nhất các tiêu chí cho việc định nghĩa về SHA và CHA nhằm phản ánh hoàn cảnh cụ thể của địa phương và trong bối cảnh phân tích vấn đề vật nổ của địa phương. Ví dụ về bảng chứng gián tiếp và trực tiếp có thể bao gồm, nhưng không giới hạn đối với:

a) Bảng chứng gián tiếp (đối với SHA)

- Đất có khả năng canh tác nhưng không được sử dụng
- Báo cáo miệng từ người dân địa phương / cựu chiến binh
- Hồ sơ về vật nổ, trong đó độ tin cậy của các hồ sơ này vẫn còn để ngờ hoặc chưa được đánh giá
- Phân tích các khu vực ô nhiễm, chiến thuật và các nguồn lịch sử đã biết
- Các khu vực chiến trận trước đây
- Bảng chứng từ các cuộc điều tra khảo sát trước đây, không được hỗ trợ bởi bằng chứng trực tiếp về sự hiện diện của ô nhiễm
- Tai nạn hoặc sự cố vật nổ nơi không thể xác định chính xác vị trí xảy ra

b) Bảng chứng trực tiếp (đối với CHA)

- Hồ sơ vật nổ, trong đó độ tin cậy của các hồ sơ này đã được xác nhận trong các hoạt động trước đó
- Quan sát trực quan các bộ phận, mảnh vỡ của vật nổ hoặc hố bom.
- Các vụ nổ do hỏa hoạn hoặc do động vật gây ra
- Biển báo bom mìn, hàng rào, thiết bị phụ trợ (hộp, hộp đạn), v.v. liên quan đến ô nhiễm
- Tai nạn hoặc sự cố vật nổ nơi vị trí xảy ra có thể được xác định chính xác

5.4. Kết hợp các loại nguy hiểm với các khu vực

Mọi khu vực nguy hiểm tiềm tàng (SHA / CHA) nên được kết hợp với các loại nguy hiểm cụ thể, chẳng hạn như; mìn, bom, bom đạn chùm, thiết bị nổ tự tạo, bẫy mìn, vật nổ hoặc sự kết hợp của các loại nguy cơ¹, để đảm bảo rằng công tác báo cáo phản ánh bản chất của ô nhiễm và để đảm bảo rằng các quyết định ưu tiên phản ánh những rủi ro gây ra đối những người dân bị ảnh hưởng. Trong trường hợp có đủ bằng chứng để biện minh cho việc xác định SHA, nhưng không có đủ bằng chứng để xác định loại ô nhiễm liên quan, thì loại nguy cơ phải được ghi lại là chưa rõ.

5.5. Xác định các ranh giới khu vực nguy hiểm

Các ranh giới CHA phải gắn liền với các khu vực có bằng chứng trực tiếp về sự hiện diện của vật nổ hoặc loại trừ hợp lý từ các khu vực ô nhiễm được xác định, dựa trên phân tích các đặc điểm ô nhiễm, chứng minh cho việc xác định này. Các khu vực lân cận hoặc xung quanh chỉ có bằng chứng gián tiếp về sự hiện diện của vật nổ nên tiếp tục được xác định là SHA.

¹ Danh sách này không đầy đủ, các đặc điểm hoặc danh mục / yếu tố khác tồn tại trong IMSMA và có thể được ghi lại.

Trong mọi trường hợp, ranh giới phải được xác định trên cơ sở bằng chứng và phân tích để tránh bao gồm các khu vực quá giới hạn.

6. Phương pháp thu thập thông tin

Tất cả các phương pháp thu thập thông tin liên quan nên được sử dụng trong quy trình ra quyết định giải phóng đất đai. Các nguyên tắc thu thập thông tin bằng điều tra phi kỹ thuật được mô tả trong IMAS 08.10. Các nguyên tắc thu thập thông tin bằng khảo sát kỹ thuật được mô tả trong IMAS 08.20. IMAS 05.10 cung cấp thêm thông tin chi tiết về các nguyên tắc và quy trình đối chiếu và phân tích thông tin. IMAS 09.10 cung cấp thông tin chi tiết về các yêu cầu rà phá.

Quy trình Giải phóng đất đai dựa trên thông tin hợp lệ và đáng tin để hỗ trợ việc đưa ra quyết định. Thông tin được xem không đáng tin và hữu ích nếu bản thân dữ liệu dựa trên thông tin này không đáp ứng các yêu cầu chất lượng. Tất cả các phương pháp thu thập thông tin phải bao gồm hướng dẫn rõ ràng về các yêu cầu chất lượng đối với việc thu thập, ghi chép và báo cáo dữ liệu và thông tin.

7. Các tiêu chí của giải phóng đất đai

Các tiêu chí phải đáp ứng trước khi tiến hành giải phóng đất đai, khác nhau tùy thuộc vào hoàn cảnh của địa phương, nhưng mức độ tin cậy cần thiết phải đáp ứng đối với đất không bị ô nhiễm vật nổ phải nhất quán, cho dù được xác định không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm hoặc được rà sạch. Sự tham gia và đồng thuận của các bên liên quan là chìa khóa để xây dựng các tiêu chí được đồng thuận. Các bên liên quan bao gồm CQHĐBMQG, các tổ chức rà phá bom mìn, các bên liên quan của địa phương, chủ sở hữu đất và người sử dụng đất.

Nhìn chung, các tiêu chí giải phóng đất đai sẽ được đáp ứng khi có thể chỉ ra rằng:

- a) Những khu vực không tìm thấy bằng chứng, những nỗ lực được áp dụng có thể được mong đợi một cách hợp lý để tìm ra bằng chứng về sự ô nhiễm nếu nó có thực; và / hoặc
- b) Những khu vực tìm thấy bằng chứng về sự ô nhiễm, những nỗ lực được áp dụng có thể được mong đợi một cách hợp lý để rà tìm và loại bỏ tất cả ô nhiễm đó (trong giới hạn theo quy định)

IMAS 08.10 cung cấp hướng dẫn về xây dựng tiêu chí xác định đất không có ô nhiễm thông qua điều tra phi kỹ thuật. IMAS 08.20 cung cấp hướng dẫn xây dựng các tiêu chí xác định đất được loại trừ khả năng ô nhiễm thông qua khảo sát kỹ thuật. IMAS 09.10 cung cấp chi tiết về các yêu cầu rà phá

8. Sự đảm bảo về đất không có ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và được rà sạch

8.1. Tổng quan

Trước khi đất có thể xác định không có ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm hoặc được chấp nhận là đã được rà sạch, cần thiết lập với mức độ đảm bảo mức cao rằng không còn bất kỳ bằng chứng nào cho thấy khu vực có ô nhiễm vật nổ. Sự đảm bảo này chỉ có thể đạt được sau khi tất cả các nỗ lực hợp lý đã được thực hiện để điều tra xem có ô nhiễm vật nổ hay không và khi phát hiện có ô nhiễm thì phải loại bỏ ngay.

8.2. Tất cả các nỗ lực hợp lý

Thuật ngữ “tất cả các nỗ lực hợp lý” được sử dụng rộng rãi trong nhiều ngành nghề và hệ thống pháp luật. Nó đề cập đến mức độ nỗ lực cần thiết phải sử dụng để đạt được mức độ đảm bảo mong muốn đối với kết quả đạt được của hệ thống.

Hầu hết tất cả các nỗ lực liên quan đến việc xác định đất ô nhiễm và các quy trình xác định đất không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và rà phá theo sau có liên quan đến việc thu thập, xử lý và phân tích thông tin để hỗ trợ các quyết định xác định nơi tìm thấy vật nổ (và nơi nào không) và nơi những nỗ lực tiếp theo cần được áp dụng.

“Tất cả các nỗ lực hợp lý” trong hoạt động khắc phục hậu quả bom mìn thể hiện nỗ lực hợp lý mong đợi cần được áp dụng để đạt được mức độ đảm bảo mong muốn rằng đất được xác định không có ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và rà sạch không còn ô nhiễm vật nổ ở mức độ nhất định. Nỗ lực là ‘hợp lý’ khi nó có thể được chứng minh, trên cơ sở lý tính (hoặc logic), rằng những nỗ lực được áp dụng có thể được mong đợi phát hiện ra bằng chứng về sự ô nhiễm nếu nó, và / hoặc có thể được mong đợi tìm thấy và tiêu hủy / loại bỏ tất cả ô nhiễm.

“Tất cả nỗ lực hợp lý” đối với việc xác định không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm hoặc giải phóng sau rà phá đất nghi ngờ trước đây đạt được ở mức thông tin đầy đủ, đảm bảo đã thu được để kết luận một cách chắc chắn rằng không có bằng chứng về ô nhiễm vật nổ. Một chuỗi các hoạt động phân tích thông tin, điều tra khảo sát và rà phá có thể được yêu cầu để đạt được mức này. Liên quan đến việc đạt được sự đảm bảo trong các hoạt động khắc phục hậu quả bom mìn, CQHĐBMQG phải xác định điểm không hợp lý khi mong đợi nỗ lực nhiều hơn để đạt được kết quả mong muốn.

“Tất cả nỗ lực hợp lý” có thể bao gồm, nhưng không giới hạn đến:

- Xác định và truy cập tất cả các nguồn thông tin liên quan, bao gồm cả nữ giới, trẻ em nữ và nam, và nam giới, cùng tài liệu lịch sử và phân tích
- Thiết lập và duy trì các hệ thống quản lý thông tin phù hợp và hiệu quả
- Thiết lập và duy trì hệ thống quản lý chất lượng phù hợp và hiệu quả
- Triển khai thực hiện các hoạt động thực tiễn thích hợp, sử dụng các nguồn lực có thẩm quyền và các quy trình thích hợp để xác định, phân tích và ứng phó với bằng chứng về sự ô nhiễm
- Giám sát việc thực hiện quy trình giải phóng đất đai và cải thiện quy trình này dựa trên kết quả giám sát
- Giám sát chất lượng đất không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và rà sạch, và triển khai hành động cải thiện quy trình dựa trên kết quả của việc giám sát đó
- Thiết lập và duy trì hệ thống thông tin liên lạc phù hợp và hiệu quả để đảm bảo các bên liên quan thấu hiểu và đồng thuận quy trình giải phóng đất đai

Những nội dung sau đây cần được xác định:

- a) Mức độ nỗ lực hợp lý cần thiết để điều tra, thu thập, báo cáo và phân tích bằng chứng về sự ô nhiễm vật nổ;
- b) Tiêu chí khách quan để đánh giá, định lượng giá trị điều tra khảo sát riêng lẻ của các loại thông tin điều tra phi kỹ thuật; và
- c) Tiêu chí về số lượng và độ tin cậy của thông tin cần thiết để đưa ra kết luận điều tra khảo sát.

8.3. Quản lý chất lượng

Quản lý chất lượng trong giải phóng đất đai bao gồm việc áp dụng Đảm bảo chất lượng (ĐBCL) và Kiểm soát chất lượng (KSCL).

Công tác ĐBCL liên quan đến việc chứng nhận năng lực (IMAS 07.30) và giám sát (IMAS 07.40) của các tổ chức thực hiện điều tra khảo sát và rà phá bom mìn vật nổ (BMVN) trước và trong quá trình giải phóng đất đai. QA cần xác nhận rằng các tổ chức thực hiện điều tra khảo sát và rà phá BMVN có những nhân viên đủ năng lực, sử dụng trang thiết bị phù hợp, áp dụng các quy trình đã được phê duyệt và hiệu quả, tuân thủ các chính sách đã đồng thuận và với các hệ thống nội bộ và bên ngoài hiệu quả để xác định và sửa chữa những thiếu sót trong quá trình giải phóng đất đai hoặc mọi sản phẩm của giải phóng đất đai.

Công tác KSCL bao gồm việc kiểm tra và thanh tra để xác nhận rằng các sản phẩm của quá trình giải phóng đất đai đáp ứng các yêu cầu cụ thể. Sản phẩm có thể bao gồm, nhưng không giới hạn, đất đai, thông tin và báo cáo. Mọi công tác kiểm tra đất đai (cho dù không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm hoặc là sạch) và các báo cáo cần được thiết kế, xác định và tiến hành để chúng cung cấp bằng chứng ý nghĩa một cách hiệu quả nhằm hỗ trợ việc duy trì sự đảm bảo về chất lượng của đất không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và là sạch. Việc kiểm tra chính thức sau rà phá có thể không hoàn toàn cấp thiết, nhưng việc giám sát lâu dài hơn đối với đất không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và là sạch tổng thể.

Mọi hệ thống quản lý chất lượng giải phóng đất đai nên bao gồm yêu cầu về cải tiến hệ thống liên tục thông qua việc phân tích dữ liệu liên quan đến hiệu suất của hệ thống và chất lượng đất không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và là sạch.

CQHĐBMQG cần nêu rõ các yêu cầu đối với các tổ chức thực hiện điều tra khảo sát và rà phá trong tiêu chuẩn quốc gia hoặc trong văn bản chính sách khác.

9. Tư liệu, hồ sơ

9.1. Tổng quan

Quản lý thông tin là một phần quan trọng của quy trình giải phóng đất đai. Các thủ tục quản lý phù hợp, bao gồm cơ chế ra quyết định đầy đủ, ghi chép, đào tạo, giám sát và điều chỉnh, là những yêu cầu thiết yếu của quy trình. Tư liệu, hồ sơ cung cấp bằng chứng rằng các thủ tục và hệ thống đó đã được thực hiện đúng quy cách.

Tư liệu, hồ sơ chất lượng được yêu cầu:

- a) là bằng chứng làm cơ sở cho các quyết định thiết lập các SHA, CHA và xác định đất không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và bàn giao;
- b) là cơ sở và bằng chứng cho việc kiểm soát chất lượng nội bộ và bên ngoài;
- c) nếu các nguy hiểm sau đó xuất hiện trên đất không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm hoặc được là sạch, để tạo cơ sở cho bất kỳ cuộc điều tra nào về quyết định về việc không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm hoặc giải phóng các SHA hoặc CHA, và để xác định các hành động thích hợp nhằm khắc phục các vấn đề hoặc ngăn chặn sự tái diễn; và
- d) là bằng chứng thiết yếu khi có vấn đề về trách nhiệm pháp lý.

9.2. Các yêu cầu thu thập thông tin / dữ liệu tối thiểu

Mặc dù các tác động của ô nhiễm vật nổ đối với người dân thể hiện qua một chuỗi các đặc điểm về kinh tế và xã hội, và được phản ánh trong các quyết định quan trọng về mức độ ưu tiên, nhưng lý tính của ô nhiễm vật nổ về cơ bản là do tính chất địa lý. Các tác động được đặt trong bối cảnh địa lý và các nỗ lực giải phóng đất đai bao gồm mục tiêu địa lý của các nguồn lực và các hoạt động nhằm đạt được mục đích giải phóng đất đai để sử dụng cho sản xuất. Do đó, điều quan trọng là các khía cạnh địa lý của vấn đề và các ứng phó với vấn đề đó phải được ghi lại một cách chính xác và nhất quán.

Ngoài việc ghi lại các ranh giới của SHA và CHA, các tổ chức nên ghi lại:

- a) Những gì được phát hiện ở đâu và vào thời điểm nào
- b) Những gì được thực hiện ở đâu và vào thời điểm nào

Khi phát hiện vật nổ, các tổ chức phải ghi lại loại thiết bị (càng cụ thể càng tốt), độ sâu phát hiện thiết bị, vị trí của thiết bị (về mặt địa lý và liên quan đến các thiết bị liên kết khác) và tình trạng của thiết bị.

Các hoạt động quan trọng, chẳng hạn như rà phá, khảo sát kỹ thuật và điều tra phi kỹ thuật cần được ghi lại liên quan đến các khu vực / địa điểm đã được triển khai. Việc sử dụng các trang thiết bị điều tra khảo sát và rà phá đối với các loại nguy hiểm khác nhau cần được ghi lại và phân tích.

Dữ liệu / thông tin địa lý cần được thu thập với đủ độ chính xác, chi tiết và tần suất nhằm đáp ứng các yêu cầu để thực hiện phân tích có ý nghĩa hỗ trợ quá trình giải phóng đất đai và đáp ứng yêu cầu của người tiếp nhận báo cáo. Hệ thống quản lý thông tin và thu thập dữ liệu cần được phát triển với mục đích có thể phân tách dữ liệu theo hoạt động (Điều tra phi kỹ thuật, Khảo sát kỹ thuật và Rà phá) và theo loại ô nhiễm. Hướng dẫn bổ sung được cung cấp trong IMAS 05.10.

Biểu tượng/ký hiệu giải phóng đất đai được tiêu chuẩn hóa đại diện cho các giá trị thuộc tính đất đai và hoạt động ưu tiên được đề cập trong Phụ lục C. Ghi chú kỹ thuật số 07.11 / 01-2016 cung cấp thêm hướng dẫn về cách triển khai các ký hiệu trong các sản phẩm của Hệ thống thông tin địa lý (GIS).

CQHĐBMQG nên xác định các yêu cầu về độ chính xác vị trí của các dữ liệu khác nhau.

9.3. Báo cáo

Dữ liệu và thông tin về ô nhiễm vật nổ, các khu vực xác định, hoạt động vận hành, hiệu suất trang thiết bị và các quyết định được đưa ra trong quá trình giải phóng đất đai phải được cung cấp cho tất cả những người tiếp nhận phù hợp, theo cách thức và khuôn mẫu phù hợp nhằm đáp ứng các yêu cầu của những người tiếp nhận.

Báo cáo ở cấp độ cao hơn, chẳng hạn như liên quan đến việc tuân thủ điều ước quốc tế, hoặc cho các cấp chính quyền được công nhận khác, cần được thực hiện tuân theo mọi thủ tục, quy trình, định dạng và lịch trình do các cơ quan đó ban hành.

Báo cáo ở cấp quốc gia, chẳng hạn như CQHĐBMQG, hệ thống quản lý thông tin, cán bộ quản lý vận hành và những cá nhân sử dụng thông tin khác, cần được thực hiện sao cho dữ liệu và thông tin được quản lý về chất lượng, tính nhất quán và tuân thủ các yêu cầu của người tiếp nhận báo cáo. Định dạng, lịch trình và các yêu cầu khác đối với báo cáo ở cấp quốc gia phải được xác định rõ trong Tiêu chuẩn hành động bom mìn quốc gia.

Hệ thống báo cáo nên bao gồm khả năng phân tách dữ liệu theo hoạt động (Điều tra phi kỹ thuật, Khảo sát kỹ thuật và Sự rà phá) và theo loại ô nhiễm.

10. Xây dựng các tiêu chuẩn và chính sách quốc gia

10.1. Tổng quan

Các tiêu chuẩn và chính sách quốc gia về giải phóng đất đai có thể được trình bày rõ ràng thông qua các văn bản luật hoặc chính sách cụ thể do cơ quan hành chính quốc gia có liên quan ban hành. Các tiêu chuẩn và chính sách quốc gia về giải phóng đất đai, đặc biệt liên quan đến các tiêu chí xác định không ô nhiễm và loại trừ khả năng ô nhiễm cần đạt được thông qua sự tham vấn với tất cả các bên liên quan.

10.2. Xây dựng chính sách quốc gia về giải phóng đất đai

Một chính sách xác định mục đích và mục tiêu của một tổ chức và được trình bày rõ các quy định, tiêu chuẩn và nguyên tắc hành động chi phối cách thức tổ chức hướng tới để đạt được những mục tiêu trên. Chính sách phát triển theo định hướng chiến lược và kinh nghiệm thực địa. Đồng lại, chính sách ảnh hưởng đến cách thức xây dựng kế hoạch và cách thức huy động và áp dụng các nguồn lực. CQHĐBMQG phải ban hành một chính sách quốc gia về giải phóng đất đai và tối thiểu chính sách này phải có những nội dung sau:

- a) tổng quan về thuật ngữ đã thống nhất;

- b) tài liệu hướng dẫn mô tả phương thức đất đai được xác định không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và được rà sạch (nghĩa là thông qua điều tra phi kỹ thuật, khảo sát kỹ thuật và rà phá);
- c) bản mô tả các nguyên tắc của quy trình giải phóng đất đai được đồng thuận;
- d) danh mục các tiêu chí xác định không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm được đồng thuận;
- e) tổng quan về khái niệm giải phóng đất đai và phương thức áp dụng;
- f) định hướng về việc xây dựng các tiêu chuẩn quốc gia về giải phóng đất đai.

Chính sách cần được xem xét lại vào các khoảng thời gian thích hợp và cập nhật khi cần thiết để duy trì hiệu quả và độ tin cậy của quy trình giải phóng đất đai.

10.3. Xây dựng các tiêu chuẩn quốc gia về giải phóng đất đai

Tiêu chuẩn là một định mức hoặc yêu cầu được thiết lập. Đây thông thường là một tài liệu chính thức thiết lập các tiêu chí kỹ thuật, phương pháp, quy trình và thông lệ thống nhất. Hướng dẫn về điều tra phi kỹ thuật được đề cập trong IMAS 08.10 và về khảo sát kỹ thuật trong IMAS 08.20.

CQHĐBMQG nên xây dựng các Tiêu chuẩn quốc gia về Giải phóng đất đai phù hợp và hiệu quả, dựa trên tài liệu này và các tiêu chuẩn liên quan, đồng thời phản ánh đúng hoàn cảnh và điều kiện của địa phương.

11. Các rủi ro và trách nhiệm pháp lý

Trách nhiệm pháp lý đề cập đến mọi trách nhiệm, phận sự hoặc nghĩa vụ về pháp luật mà một quốc gia, tổ chức hoặc cá nhân có thể có. Trách nhiệm pháp lý liên quan đến một sự kiện bất lợi, chẳng hạn như tai nạn hoặc việc phát hiện ra một vật nổ còn sót lại trong một khu vực, thường liên quan đến việc không tuân thủ chính sách hoặc quy trình đã đồng thuận.

Phương pháp tiếp cận giải dựa trên bằng chứng, minh bạch, đầy đủ hồ sơ đối với phóng đất đai thể hiện việc áp dụng “tất cả các nỗ lực hợp lý” quy định cơ chế căn bản để giải quyết các câu hỏi về trách nhiệm pháp lý theo phương thức những người ra quyết định ở tất cả các cấp có thể tự tin thực hiện hiệu quả và đưa ra các quyết định phù hợp.

Rủi ro còn sót lại là rủi ro còn lại sau khi áp dụng tất cả các nỗ lực hợp lý để nhận biết, xác định và loại bỏ tất cả sự hiện diện và nghi ngờ về vật nổ thông qua điều tra phi kỹ thuật, khảo sát kỹ thuật và / hoặc rà phá.

Rủi ro còn sót lại được giảm thiểu khi quy trình giải phóng đất đai được các tổ chức có thẩm quyền áp dụng theo quy trình và thủ tục đã được phê duyệt. Rủi ro còn sót lại có thể được định lượng theo thời gian thông qua việc giám sát các khu vực được xác định không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và rà sạch để xác định bất kỳ sự cố, tai nạn hoặc bằng chứng nào về các vật nổ còn sót lại. Kết quả của hoạt động giám sát này nên được sử dụng để duy trì sự tin tưởng vào các hệ thống giải phóng đất đai và xác định các khu vực cần cải thiện.

Điều quan trọng là CQHĐBMQG, thay mặt chính phủ, xây dựng chính sách quy định chi tiết các khía cạnh trách nhiệm pháp lý, bao gồm cả việc chuyển giao trách nhiệm từ tổ chức khắc phục hậu quả bom mìn cho cơ quan chính phủ hoặc cộng đồng địa phương khi một số tiêu chí đã được đáp ứng. Các nguyên tắc sau nên được áp dụng:

- a) Ô nhiễm vật nổ về cơ bản và cuối cùng thuộc về trách nhiệm của quốc gia và do đó, chính phủ (hoặc cơ quan hành chính quốc gia có liên quan) chịu trách nhiệm giải trình và trách nhiệm pháp lý đối với các nạn nhân trong tất cả các khu vực bị ảnh hưởng của vật nổ. Điều này bao gồm các khu vực đã biết và chưa xác định, các khu vực đã được rà sạch và bàn giao cho chính phủ hoặc người dân địa phương, cũng như các khu vực xác định không ô nhiễm hoặc loại trừ khả năng ô nhiễm là kết quả của quá trình giải phóng đất đai. Chỉ khi một cơ quan nào thực hiện trực tiếp và hiện đang chịu trách nhiệm về một khu vực bị ảnh hưởng thì cơ quan đó mới có thể được xem là đơn vị chịu trách nhiệm về thương tích trong khu vực đó. Ngay cả khi đó tính hợp lệ của tuyên bố này sẽ cần phải được chứng minh trong từng trường hợp cụ thể.
- b) Chính sách giải phóng đất đai được phê chuẩn bao hàm toàn bộ các bên liên quan đồng thuận về định nghĩa “tất cả các nỗ lực hợp lý”. Một quy trình xác định và định lượng những nỗ lực này trong quá trình biên soạn chính sách giải phóng đất đai giúp ngăn ngừa các tranh chấp liên quan đến các vấn đề trách nhiệm pháp lý.
- c) Nếu chính sách giải phóng đất đai được chính phủ phê duyệt, việc các tổ chức hành động bom mìn áp dụng các nguyên tắc phù hợp và cơ quan hành chính quốc gia chấp nhận bàn giao có nghĩa là mức độ rủi ro ô nhiễm vật nổ trong khu vực sau điều tra khảo sát hoặc rà phá được chính phủ coi là mức độ thấp có thể chấp nhận được.
- d) Nếu ô nhiễm vật nổ được phát hiện ở những khu vực trước đây đã xác định không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm hoặc rà sạch, tranh chấp trách nhiệm pháp lý về nguyên tắc nên được giải quyết dựa trên mức độ các tổ chức đã thực hiện quy trình giải phóng đất đai thông thường được đề cập trong các tiêu chuẩn quốc gia. Sự xuất hiện của ô nhiễm vật nổ không mặc định rằng tổ chức đó phải chịu trách nhiệm pháp lý.
- e) Về nguyên tắc, tổ chức sẽ không chịu trách nhiệm pháp lý trong các trường hợp bỏ sót ô nhiễm vật nổ hoặc tai nạn nếu một cuộc điều tra cho thấy rằng chính sách giải phóng đất đai được đồng thuận đã được thực hiện một cách thích đáng và do đó tổ chức đã nỗ lực hợp lý để đảm bảo rằng khu vực đó đã được an toàn trước khi xác định không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và / hoặc bàn giao sau rà phá. Hướng dẫn bổ sung về việc tiến hành điều tra được đề cập trong IMAS 10.60.
- f) Về nguyên tắc, một tổ chức phải chịu trách nhiệm pháp lý trong các trường hợp tai nạn do ô nhiễm vật nổ còn sót lại nếu điều tra cho thấy:
- i) tai nạn do cố ý hoặc hành vi sai trái mang tính chất hình sự, sơ suất hiển nhiên, hành vi sai trái lỗi lỉnh hoặc cố ý thờ ơ đối với quyền hoặc sự an toàn của (các) cá nhân bị tổn hại;
 - ii) tổ chức không được công nhận năng lực, cấp phép, chứng nhận hoặc ủy quyền không phù hợp để thực hiện các hành vi dẫn đến sai sót trong quyết định giải phóng đất đai;
 - iii) tổ chức cố tình vi phạm chính sách hoặc tiêu chuẩn quốc gia hiện hành;
 - iv) tổ chức gây ra các sai sót nghiêm trọng về quy trình hoặc sai lệch hoàn toàn so với khái niệm giải phóng đất đai đã đồng thuận.
- g) Trách nhiệm giải quyết các vật nổ được phát hiện sau khi giải phóng đất đai cần được nêu rõ trong chính sách giải phóng đất đai quốc gia.

12. Các hành động sau khi giải phóng đất đai

Rủi ro còn sót lại có thể được giảm thiểu ở mức độ lớn bằng cách giám sát đất không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và được rà sạch và cung cấp các nguồn lực điều tra khảo sát và rà phá nếu phát hiện ô nhiễm vật nổ sau đó. Nếu ô nhiễm vật nổ được phát hiện, nhanh chóng ứng phó sử dụng trang thiết bị phù hợp cùng quy trình điều tra minh bạch sẽ hạn chế sự mất

lòng tin của công chúng vào quá trình giải phóng đất đai. CQHĐBMQG nên cung cấp các hướng dẫn rõ ràng về những hành động nên tuân thủ. Các hành động này có thể bao gồm:

- a) giám sát đất không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và được rà sạch trong một khoảng thời gian hợp lý để xác nhận rằng cộng đồng địa phương đang sử dụng đất và chưa phát hiện có ô nhiễm vật nổ;
- b) phát triển các cơ chế cho phép báo cáo và điều tra về ô nhiễm vật nổ được phát hiện trên đất được xác định không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm hoặc được rà sạch trước đây;
- c) thường xuyên xem xét tài liệu và quy trình ra quyết định nhằm đưa ra các khuyến nghị để cải thiện quy trình giải phóng đất đai;
- d) chuẩn bị sẵn sàng các trang thiết bị để ứng phó với ô nhiễm vật nổ không mong muốn và tiến hành điều tra khảo sát bổ sung;
- e) tái phân loại đất không ô nhiễm trước đây thành CHA và cập nhật cơ sở dữ liệu liên quan nếu phát hiện thấy bằng chứng trực tiếp về ô nhiễm vật nổ;
- f) Tiến hành điều tra nguyên nhân gốc rễ dẫn đến quyết định giải phóng đất đai và, nếu cần, điều chỉnh chính sách giải phóng đất đai; và
- g) áp đặt các hạn chế, và / hoặc xác định các biện pháp phòng ngừa, liên quan đến đất đai để phản ánh rủi ro còn sót lại.

13. Trách nhiệm và nghĩa vụ

13.1. Cơ quan hành động bom mìn quốc gia

CQHĐBMQG phải:

- a) xây dựng, rà soát và duy trì chính sách giải phóng đất đai quốc gia và các tiêu chuẩn có liên quan;
- b) công nhận năng lực các tổ chức có khả năng thực hiện điều tra phi kỹ thuật, khảo sát kỹ thuật và rà phá;
- c) dự thảo và ban hành các tiêu chuẩn và hướng dẫn về giải phóng đất đai bao gồm:
 - i) đảm bảo chất lượng và kiểm soát chất lượng áp dụng cho các hợp đồng và thỏa thuận về điều tra phi kỹ thuật, khảo sát kỹ thuật và rà phá;
 - ii) tài liệu/hồ sơ cho công tác giải phóng đất đai;
 - iii) các yêu cầu đối với việc thu thập dữ liệu bao gồm độ chính xác của các loại dữ liệu vị trí khác nhau
- d) xác định mức độ nỗ lực hợp lý để điều tra liệu có hay không bằng chứng về các hiểm họa;
- e) xác định các tiêu chí đã thỏa thuận đối với đất không có ô nhiễm / loại trừ khả năng ô nhiễm ở những khu vực không có bằng chứng về nguy cơ gây nổ sau điều tra phi kỹ thuật và / hoặc khảo sát kỹ thuật;
- f) xác định các vấn đề trách nhiệm pháp lý liên quan đến các tổ chức thực hiện điều tra khảo sát và rà phá, cộng đồng địa phương và các cá nhân thực hiện điều tra khảo sát và rà phá theo quy định của pháp luật quốc gia;
- g) duy trì và cung cấp, theo yêu cầu, tài liệu về việc ghi nhận hoạt động sử dụng trang thiết bị trong quá trình giải phóng đất đai (ai, làm gì, ở đâu, khi nào);
- h) đảm bảo các hệ thống quản lý thông tin phù hợp và hiệu quả được thiết lập và duy trì để ghi lại và phân tích bằng chứng và hỗ trợ các hệ thống lập kế hoạch, ưu tiên và báo cáo; và

-
- i) đảm bảo rằng các hệ thống giám sát thích hợp được thiết lập liên quan đến đất không ô nhiễm, loại trừ khả năng ô nhiễm và được rà sạch.

13.2. Các tổ chức hành động bom mìn

Các tổ chức thực hiện điều tra khảo sát và rà phá phải:

- a) được (CQHĐBMQG, Trung tâm Hành động Bom mìn hoặc tương đương) công nhận năng lực để tiến hành các hoạt động giải phóng đất đai;
- b) tuân thủ các tiêu chuẩn quốc gia về điều tra khảo sát và rà phá. Trong trường hợp không tồn tại tiêu chuẩn quốc gia, tổ chức sẽ áp dụng các tiêu chuẩn IMAS, hoặc áp dụng các tiêu chuẩn được quy định trong hợp đồng hoặc thỏa thuận giữa các bên;
- c) thu thập và cung cấp thông tin cần thiết theo yêu cầu của các tiêu chuẩn áp dụng;
- d) nếu có thể, tiến hành bàn giao chính thức các địa điểm, bao gồm tất cả các thông tin liên quan, cho các tổ chức tiến hành các hoạt động tiếp theo;
- e) duy trì và cung cấp tài liệu sẵn có theo quy định của CQHĐBMQG hoặc Trung tâm Hành động Bom mìn hoặc tương đương;
- f) tham vấn chặt chẽ với các cộng đồng bị ảnh hưởng bao gồm cả phụ nữ về tất cả các quyết định về đất không ô nhiễm, đất loại trừ khả năng ô nhiễm hoặc bàn giao đất đã rà sạch.

Trong trường hợp tồn tại CQHĐBMQG hoặc cơ quan có thẩm quyền tương đương, tổ chức phải đảm nhận các trách nhiệm bổ sung. Điều này bao gồm hỗ trợ quốc gia sở tại, trong quá trình thành lập CQHĐBMQG và Trung tâm Hành động Bom mìn hoặc tương đương, trong việc xây dựng các tiêu chuẩn quốc gia về quy trình giải phóng đất đai thông qua điều tra phi kỹ thuật, khảo sát kỹ thuật và rà phá, bao gồm công tác đảm bảo chất lượng và kiểm soát chất lượng.

Phụ lục A **(Quy chuẩn)** **Tài liệu tham khảo**

Các tài liệu quy chuẩn sau đây có các điều khoản, thông qua tài liệu tham khảo trong văn bản này, tạo thành các điều khoản của tiêu chuẩn này. Đối với tài liệu tham khảo đã cũ, các bản điều chỉnh hoặc sửa đổi sau này đều không được áp dụng. Tuy nhiên, các bên tham gia thỏa thuận dựa trên tiêu chuẩn này được khuyến khích nghiên cứu khả năng áp dụng các phiên bản cập nhật nhất của các tài liệu quy chuẩn được nêu dưới đây. Đối với tài liệu tham khảo không định thời điểm, phiên bản mới nhất của tài liệu quy chuẩn được tham khảo áp dụng. Các thành viên của tổ chức ISO và IEC duy trì các tài liệu của bộ tiêu chuẩn ISO hoặc EN hiện hành:

- a) IMAS 04.10 IMAS 04.10 Thuật ngữ thuật ngữ hành động bom mìn, định nghĩa và viết tắt của hành động bom mìn;
- b) IMAS 07.30 Chứng nhận năng lực các tổ chức hành động bom mìn;
- c) IMAS 07.40 Giám sát các tổ chức hành động bom mìn;
- d) IMAS 08.10 Điều tra phi kỹ thuật;
- e) IMAS 08.20 Khảo sát kỹ thuật;
- f) IMAS 09.10 Yêu cầu rà phá bom mìn;
- g) IMAS 09.11 Rà phá hiện trường cố định;
- h) IMAS 05.10 Quản lý thông tin trong hành động bom mìn;
- i) IMAS 08.30 Tài liệu sau rà phá;
- j) IMAS 08.40 Đánh dấu nguy hiểm bom mìn và vật nổ còn sót lại sau chiến tranh;
- k) IMAS 09.50 Ứng dụng cơ giới.

Thông tin:

- l) Ghi chú kỹ thuật số 07.11/01-2016 biểu tượng/ký hiệu của giải phóng đất đai

Ấn bản/ phiên bản mới nhất của các tài liệu tham khảo này nên được sử dụng. GICHD giữ bản sao của tất cả các tài liệu tham khảo được sử dụng trong tiêu chuẩn này. Việc đăng ký ấn bản/ phiên bản mới nhất của các tiêu chuẩn, hướng dẫn và tài liệu tham khảo IMAS được GICHD duy trì và có thể tìm đọc trên trang web về IMAS (<http://www.mineactionstandards.org/>).

CQHĐBMQG, người quản lý lao động và các cơ quan và tổ chức có quan tâm khác nên nhận bản sao tài liệu này trước khi bắt đầu triển khai các chương trình hành động bom mìn.

Phụ lục B (Thông tin) Các văn kiện quốc tế có liên quan

Ba công ước quốc tế bao hàm các nghĩa vụ pháp lý liên quan đến hoạt động điều tra khảo sát và đánh dấu các khu vực đã biết hoặc nghi ngờ bị ô nhiễm bom mìn vật nổ, và loại bỏ và tiêu hủy vật nổ ở các khu vực này.

Nghị định thư II (AP II) sửa đổi đối với **Công ước về cấm hoặc hạn chế sử dụng một số vũ khí thông thường có thể gây thương vong quá mức hoặc gây ra những hậu quả không lường hết được** (Công ước về vũ khí thông thường) yêu cầu "tất cả các biện pháp phòng ngừa hợp lý cần được thực hiện để bảo vệ dân thường khỏi tác động của mìn, bẫy mìn và các thiết bị khác."

Nghị định thư V cùng công ước yêu cầu các quốc gia thành viên và các bên tham gia xung đột vũ trang phải hành động để rà phá, loại bỏ hoặc tiêu hủy vật nổ còn sót lại sau chiến tranh (Điều 3), ghi lại, lưu giữ và truyền tải thông tin liên quan đến việc sử dụng hoặc từ bỏ vật nổ (Điều 4). Các quốc gia này có nghĩa vụ thực hiện tất cả các biện pháp phòng ngừa khả thi để bảo vệ dân thường (Điều 5) và các tổ chức và sứ mệnh nhân đạo (Điều 6).

Điều 5 của **Công ước về cấm sử dụng, tàng trữ, sản xuất và chuyển giao các loại mìn sát thương và về sự hủy diệt của chúng** (Công ước cấm mìn sát thương hoặc Công ước Ottawa) yêu cầu mỗi quốc gia thành viên phải "nỗ lực hết sức để xác định tất cả các lĩnh vực dưới quyền tài phán hoặc sự kiểm soát của mình, trong đó mìn sát thương được biết đến hoặc nghi ngờ đã được dời đi và [để] đảm bảo càng sớm càng tốt rằng tất cả mìn sát thương trong các bãi mìn thuộc quyền hoặc trong tầm kiểm soát của mình được đánh dấu chu vi, giám sát và bảo vệ bằng hàng rào hoặc các phương tiện khác, để đảm bảo người dân không tiếp cận được một cách hiệu quả, cho đến khi tất cả các quả mìn sát thương có trong đó bị tiêu hủy." Điều này yêu cầu mỗi quốc gia thành viên nên "tiêu hủy hoặc đảm bảo việc tiêu hủy tất cả các quả mìn sát thương trong các bãi mìn thuộc quyền hoặc trong tầm kiểm soát của mình". "Bãi mìn" được định nghĩa là "khu vực nguy hiểm do sự hiện diện hoặc nghi ngờ có mìn".

Điều 4 của **Công ước cấm bom đạn chùm** yêu cầu mỗi quốc gia thành viên phải "điều tra khảo sát, đánh giá và ghi nhận mối đe dọa do bom đạn chùm còn sót lại gây ra, cố gắng hết sức để xác định tất cả các khu vực bị ô nhiễm bom đạn chùm thuộc quyền hoặc trong tầm kiểm soát của mình,... [để đảm bảo các khu vực được] đánh dấu chu vi, giám sát và bảo vệ bằng hàng rào hoặc các phương tiện khác để đảm bảo người dân không tiếp cận được một cách hiệu quả... [và] rà sạch và tiêu hủy tất cả bom đạn chùm còn sót lại trong các khu vực ô nhiễm bom đạn chùm." Công ước định nghĩa khu vực ô nhiễm bom đạn chùm là "một khu vực được biết đến hoặc nghi ngờ có bom đạn chùm còn sót lại".

Năm 2008, các quốc gia thành viên của **Công ước cấm mìn sát thương** "trong việc ghi nhận giá trị của các quốc gia thành viên trong việc sử dụng đầy đủ các phương pháp thực tiễn nổi bật để giải phóng nhanh hơn, với mức độ tin cậy cao, các khu vực nghi ngờ có mìn sát thương," đồng ý khuyến khích các quốc gia thành viên, nếu phù hợp, thực hiện các khuyến nghị trong bài báo có tựa đề *Áp dụng tất cả các phương pháp hiện có để đạt được việc thực hiện đầy đủ, hiệu quả và nhanh chóng Điều 5*. Các khuyến nghị này như sau:

- Các quốc gia thành viên công nhận ba hành động chính có thể được triển khai để đánh giá và, nếu có thể, để giải phóng đất đai đã được xác định và báo cáo trước đây là một phần của bãi mìn: thông qua các phương tiện phi kỹ thuật, khảo sát kỹ thuật và rà phá.
- Để đảm bảo giải phóng nhanh chóng, hiệu quả và an toàn các bãi mìn, các quốc gia thành viên trong quá trình thực hiện Điều 5 được khuyến khích xây dựng các kế hoạch quốc gia sử dụng đầy đủ các phương pháp, ngoài việc rà phá, sẵn sàng để giải phóng đất đai.
- Các quốc gia thành viên được khuyến khích thực hiện tất cả các bước cần thiết để quản lý hiệu quả thông tin về những thay đổi trong tình trạng của các bãi mìn được báo cáo

trước đó và thông báo cho các quốc gia thành viên khác và cộng đồng có liên quan trong quốc gia của mình về những thay đổi tình trạng đó.

- Các quốc gia thành viên chuẩn bị yêu cầu gia hạn Điều 5 được khuyến khích đưa vào yêu cầu của họ, theo Điều 5.4 (d), một chỉ dẫn về phương thức rà phá và các phương pháp giải phóng đất đai khác được áp dụng trong việc thực hiện các nghĩa vụ trong thời gian gia hạn theo yêu cầu.
- Các quốc gia thành viên cung cấp hỗ trợ cho các hoạt động khắc phục hậu quả bom mìn cần đảm bảo rằng sự hỗ trợ đó tạo điều kiện thuận lợi cho việc áp dụng đầy đủ các hành động để đánh giá lại và giải phóng các bãi mìn.
- Như nhiều quốc gia đã thiết lập các chính sách và tiêu chuẩn quốc gia về rà phá và khảo sát kỹ thuật dựa trên các thông lệ quốc tế tốt nhất hiện có, các quốc gia này cũng được khuyến khích tuân thủ và áp dụng các thông lệ đó đối với giải phóng đất đai phi kỹ thuật khi thích hợp.
- Trong việc xây dựng các chính sách hoặc tiêu chuẩn quốc gia về tái đánh giá và giải phóng đất đai thông qua các phương tiện phi kỹ thuật, các quốc gia thành viên nên tính đến các nguyên tắc sau: Một quy trình chính thức, đầy đủ và được đăng ký để xác định các bãi mìn; Các tiêu chí xác định rõ ràng và khách quan đối với việc tái phân loại đất đai; mức độ tham gia cao của cộng đồng và chấp nhận các quyết định được đưa ra; một quy trình bàn giao đất chính thức trước khi giải phóng đất đai; một cơ chế giám sát liên tục sau khi bàn giao diễn ra; một chính sách quốc gia chính thức giải quyết các vấn đề trách nhiệm pháp lý; và, một bảng thuật ngữ phổ biến được sử dụng khi mô tả quy trình.
- Các quốc gia thành viên công nhận việc tái đánh giá và giải phóng đất đai thông qua các biện pháp phi kỹ thuật, khi được thực hiện phù hợp với các chính sách và tiêu chuẩn quốc gia có chất lượng cao kết hợp các nguyên tắc chính được nêu rõ trong tài liệu này, không phải là một đường tắt để thực hiện Điều 5.1 mà có nghĩa là hoạt động giải phóng được nhanh chóng hơn, với sự đảm bảo, các khu vực tại một thời điểm từng được coi là bãi mìn.

Tương tự, vào năm 2011, các quốc gia thành viên trong **Công ước cấm bom đạn chùm** “ghi nhận giá trị của các quốc gia thành viên trong việc sử dụng đầy đủ các phương pháp thực tiễn để giải phóng nhanh chóng, với mức độ tin cậy cao, các khu vực nghi ngờ có bom đạn chùm còn sót lại”, đồng ý khuyến khích các quốc gia thành viên, nếu thích hợp, thực hiện các khuyến nghị trong tài liệu có tựa đề *Áp dụng tất cả các phương pháp hiện có để thực hiện hiệu quả Điều 4*. Các khuyến nghị này như sau:

- Các quốc gia thành viên công nhận để giảm tác động nhân đạo của bom đạn chùm, hoàn trả đất đai bị ảnh hưởng cho cộng đồng để sử dụng cho hoạt động canh tác và thực hiện hiệu quả các nghĩa vụ của mình theo Điều 4 của Công ước, sử dụng tất cả các biện pháp hiện có và hiệu quả để xác định và loại bỏ ô nhiễm bom đạn chùm còn sót lại.
- Các quốc gia thành viên công nhận ba hành động chính có thể được thực hiện để đánh giá và, nếu có thể, giải phóng đất đai đã được xác định và báo cáo trước đây là một phần của khu vực nghi ngờ ô nhiễm bom đạn chùm - thông qua điều tra phi kỹ thuật, kỹ thuật khảo sát và rà phá.
- Với những đặc tính riêng của bom đạn chùm, trong hầu hết các trường hợp, các biện pháp này khác với các biện pháp được sử dụng đối với bom mìn và các loại vật nổ khác.
- Các quốc gia thành viên được khuyến khích xem xét phương pháp tiếp cận riêng để xác định và sau đó giải phóng đất đai bị ảnh hưởng của bom đạn chùm và nếu cần thiết, điều chỉnh các phương pháp luận được áp dụng theo các khuyến nghị được đề xuất trong tài liệu này để xác định hệ thống hiệu quả nhất theo tình hình cụ thể.

- Các quốc gia thành viên được khuyến khích, nếu họ chưa từng thực hiện, xây dựng Tiêu chuẩn hành động bom mìn quốc gia, phù hợp với Tiêu chuẩn hành động bom mìn quốc tế, trình bày chi tiết các phương pháp và kỹ thuật giải phóng đất đai để hoạt động điều tra khảo sát và rà phá bom đạn chùm đạt hiệu quả.

Phụ lục C (Quy chuẩn) Các biểu tượng/ký hiệu của giải phóng đất đai

Quy trình giải phóng đất đai gắn liền với các khu vực địa lý, trải qua một chuỗi các hoạt động nhằm giải phóng các khu vực nguy hiểm nhằm mục đích sử dụng canh tác. Vì hành động bom mìn vốn có tính chất địa lý, Hệ thống Thông tin địa lý (GIS) đóng vai trò quan trọng trong việc quản lý và phân tích dữ liệu giải phóng đất đai, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc đưa ra quyết định dựa trên bằng chứng hỗ trợ việc lập kế hoạch, sắp xếp thứ tự ưu tiên, báo cáo và giám sát. Đóng vai trò là ngôn ngữ đồ họa trên bản đồ, các biểu tượng/ký hiệu bản đồ trực quan cho phép thể hiện rõ ràng và chuẩn hóa quy trình giải phóng đất đai và do đó có lợi cho việc thúc đẩy tính nhất quán, hiệu quả và an toàn trong các hoạt động điều tra khảo sát và rà phá².

Biểu tượng/ký hiệu giải phóng đất đai có tính đến các yêu cầu thông tin cơ bản của quy trình giải phóng đất đai bằng cách thể hiện các giá trị thuộc tính đất và hoạt động ưu tiên. Biểu tượng/ký hiệu 12 điểm và 8 đa giác biểu thị các giá trị đất đai khác nhau, cũng như biểu tượng/ký hiệu 13 điểm minh họa các giá trị hoạt động khác phục vụ quả bom mìn được liệt kê trong bảng dưới đây. Ghi chú kỹ thuật số 07.11 / 01-2015 cung cấp mô tả chi tiết về phương pháp và các cân nhắc về thiết kế được áp dụng để phát triển biểu tượng/ký hiệu, cũng như hướng dẫn về cách áp dụng các biểu tượng/ký hiệu dưới đây trong các sản phẩm của GIS.

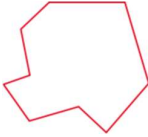
Các biểu tượng/ký hiệu giải phóng đất đai mới có thể được tải xuống ở các định dạng tương thích khác nhau của GIS ([tệp kiểu mẫu](#) và [tệp phong chữ thực](#)) được sử dụng cho các ứng dụng trang mạng và máy tính để bàn khác nhau, chẳng hạn như IMSMA, ArcGIS Desktop, ArcGIS Online, Google Earth và các ứng dụng khác. URL hình ảnh của các biểu tượng/ký hiệu điểm và mô tả chi tiết về các biểu tượng/ký hiệu đa giác có sẵn trên IMSMA Wiki (<http://mwiki.gichd.org/IM/Symbology>).

Sự linh hoạt trong thiết kế màu sắc của các biểu tượng/ký hiệu được cho phép do sự khác nhau về ý nghĩa của màu sắc giữa các nền văn hóa.

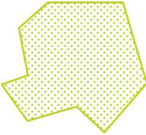
Đặc điểm	Thuộc tính	Giá trị	Biểu tượng / ký hiệu	Chức năng
Đất đai	Phân loại ³	CHA		Biểu tượng/ký hiệu đa giác để chỉ vị trí của một CHA trên bản đồ tỷ lệ lớn.
				Biểu tượng/ký hiệu điểm để chỉ vị trí của một CHA trên bản đồ tỷ lệ nhỏ.
		SHA		Biểu tượng/ký hiệu đa giác để chỉ vị trí của một SHA trên bản đồ tỷ lệ lớn.
				Biểu tượng/ký hiệu điểm để chỉ vị trí của một SHA trên bản đồ tỷ lệ nhỏ.

² Tác giả: Kostelnick, J.C., Dobson, J.E., Egbert, S.L., Dunbar, M.D. (2008) 'Các biểu tượng/ký hiệu bản đồ trong rà phá bom mìn nhân đạo.' trong *Tạp chí Bản đồ*, Tập 45, Bài số 1, trang 19

³ Các giá trị phân loại đất tuân theo mã màu của đèn giao thông được các tổ chức hành động bom mìn sử dụng

Đặc điểm	Thuộc tính	Giá trị	Biểu tượng / ký hiệu	Chức năng
Đất đai	Tình trạng ⁴	Mở	 	Biểu tượng/ký hiệu đa giác để chỉ vị trí của mỗi nguy hiểm mở (CHA hoặc SHA) trên bản đồ tỷ lệ lớn. Mỗi nguy hiểm đã được báo cáo nhưng chưa tiến hành hoạt động để giảm thiểu hoặc loại bỏ nguy hiểm đó. Biểu tượng/ký hiệu điểm để chỉ vị trí của mỗi nguy hiểm mở (CHA hoặc SHA) trên bản đồ tỷ lệ nhỏ. Mỗi nguy hiểm đã được báo cáo nhưng chưa tiến hành hoạt động để giảm thiểu hoặc loại bỏ nguy hiểm đó.
		Đang hoạt động	 	Biểu tượng/ký hiệu đa giác để chỉ vị trí của mỗi nguy hiểm mở (CHA hoặc SHA) trên bản đồ tỷ lệ lớn. Đang tiến hành các hoạt động để giảm thiểu hoặc loại bỏ mỗi nguy hiểm. Biểu tượng/ký hiệu điểm để chỉ vị trí của mỗi nguy hiểm mở (CHA hoặc SHA) trên bản đồ tỷ lệ nhỏ. Đang tiến hành các hoạt động để giảm thiểu hoặc loại bỏ mỗi nguy hiểm.
		Đóng	 	Biểu tượng/ký hiệu đa giác để chỉ vị trí của một khu đất đã được đóng / giải phóng trên bản đồ tỷ lệ lớn. Biểu tượng/ký hiệu điểm để chỉ vị trí của một khu đất đã được đóng / giải phóng trên bản đồ tỷ lệ nhỏ.

⁴ Các giá trị hiện trạng đất đai tuân theo mã màu của đèn giao thông được nhiều tổ chức hành động bom mìn sử dụng

Đặc điểm	Thuộc tính	Giá trị	Biểu tượng / ký hiệu	Chức năng
Đất đai	Sản phẩm giải phóng đất đai	Không ô nhiễm	 	Biểu tượng/ký hiệu đa giác để chỉ vị trí của một khu đất được xác định không ô nhiễm thông qua điều tra phi kỹ thuật trên bản đồ tỷ lệ lớn. Biểu tượng/ký hiệu điểm để chỉ vị trí đất được giải phóng trên bản đồ tỷ lệ nhỏ. Không có sự phân biệt giữa đất không ô nhiễm, đất đã trừ khả năng ô nhiễm và đất được rà sạch ở tỷ lệ này.
		Loại trừ khả năng ô nhiễm	 	Biểu tượng/ký hiệu đa giác để chỉ vị trí của một khu đất được loại trừ khả năng ô nhiễm thông qua khảo sát kỹ thuật trên bản đồ tỷ lệ lớn. Xem ở trên
		Rà sạch	 	Biểu tượng/ký hiệu đa giác để chỉ vị trí của một khu đất được rà sạch thông qua sự rà phá trên bản đồ tỷ lệ lớn. Xem ở trên
	Loại ô nhiễm	Mìn sát thương		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh mìn sát thương để chỉ ra vị trí của mối nguy hiểm bị ô nhiễm do mìn sát thương.
		Mìn chống tăng		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh mìn chống tăng để chỉ ra vị trí của mối nguy hiểm bị ô nhiễm do mìn chống tăng.
		Vật nổ chưa nổ		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh một quả đạn cối bị kẹt trong đất để chỉ vị trí của một vật nổ chưa nổ hoặc khu vực nguy hiểm có rất nhiều vật nổ chưa nổ.
		Bom đạn chùm		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh một vũ khí nổ phóng ra các loại bom đạn con nhỏ hơn để chỉ vị trí của mối nguy hiểm bị ô nhiễm do bom đạn chùm.
		Vật nổ bị bỏ/vứt lại		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh ba quả đạn cối được xếp chồng lên nhau ngay ngắn để chỉ vị trí của vật nổ bị bỏ/vứt lại.
		Khác/ chưa xác định		Biểu tượng/ký hiệu điểm hiển thị một hình vuông có dấu chấm hỏi trên mặt đất để chỉ vị trí của mối nguy hiểm bị ô nhiễm do các vật nổ chưa xác định.

Đặc điểm	Thuộc tính	Giá trị	Biểu tượng / ký hiệu	Chức năng
Hoạt động	Loại	Nhiệm vụ hủy nổ tại chỗ		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh một điểm trắng trên nền đen để chỉ vị trí của hoạt động xử lý (các) vật nổ.
		Điều tra phi kỹ thuật		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh một bảng kẹp hồ sơ và một cây bút để chỉ vị trí của hoạt động điều tra phi kỹ thuật.
		Khảo sát kỹ thuật		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh các đường trong một khu vực để chỉ vị trí của hoạt động khảo sát kỹ thuật.
		Rà phá		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh cái hố trên mặt đất với một mũi tên chỉ vào nó để chỉ vị trí của hoạt động rà phá.
	Phương pháp	Cơ giới		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh bánh xe của máy rà phá bom mìn được sử dụng trên mặt đất để chỉ vị trí của các hoạt động sử dụng phương pháp cơ giới.
		Bằng tay		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh nhân viên rà phá bom mìn để chỉ vị trí của các hoạt động do nhân viên rà phá bom mìn tiến hành.
		Động vật		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh một con chó và một con chuột để chỉ vị trí của các hoạt động được tiến hành do động vật được huấn luyện.
	Tình trạng ⁵	Lên kế hoạch		Biểu tượng/ký hiệu điểm chỉ vị trí của một hoạt động được lên kế hoạch.
		Đang triển khai		Biểu tượng/ký hiệu điểm chỉ vị trí của một hoạt động đang triển khai.
		Hoàn thành		Biểu tượng/ký hiệu điểm chỉ vị trí của một hoạt động đã hoàn thành.
	Chiều không gian	Trên bề mặt		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh một hình tam giác trỏ xuống bề mặt để chỉ vị trí của hoạt động rà phá trên bề mặt.
		Dưới lòng đất		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh một hình tam giác trong lòng đất để chỉ ra vị trí của hoạt động rà phá dưới lòng đất.
	Loại điểm	Điểm bằng chứng		Biểu tượng/ký hiệu điểm diễn đạt hình ảnh một kính lúp để chỉ vị trí của các điểm bằng chứng trực tiếp hoặc gián tiếp.

⁵ Các giá trị tình trạng hoạt động tuân theo mã màu của đèn giao thông được nhiều tổ chức hành động bom mìn sử dụng

Hồ sơ sửa đổi

Quản lý việc sửa đổi IMAS

Chuỗi tiêu chuẩn IMAS có thể được xem xét lại chính thức trên cơ sở ba năm một lần, tuy nhiên điều này không loại trừ các sửa đổi được thực hiện trong các giai đoạn ba năm này vì lý do an toàn và hiệu quả hoạt động hoặc cho mục đích biên tập.

Khi sửa đổi được thực hiện cho IMAS này, chúng sẽ được cung cấp một số, và ngày và chi tiết chung của sửa đổi được hiển thị trong bảng dưới đây. Việc sửa đổi cũng sẽ được hiển thị trên trang bìa của IMAS bằng cách đưa vào ngày xuất bản vào cụm từ 'kết hợp số sửa đổi 1, v.v.'.

Khi các đánh giá chính thức của mỗi IMAS được hoàn thành, các phiên bản mới có thể được ban hành. Những sửa đổi đến ngày của phiên bản mới sẽ được đưa vào phiên bản mới và bảng hồ sơ sửa đổi bị xóa. Việc ghi lại các sửa đổi sau đó sẽ bắt đầu lại cho đến khi tiến hành đánh giá thêm.

IMAS được sửa đổi gần đây nhất sẽ là các phiên bản được đăng trên trang web IMAS tại www.mineactionstandards.org.

Số	Ngày	Chi tiết sửa đổi
1	01/3/2010	Cập nhật địa chỉ của UNMAS. Cập nhật định nghĩa CQHĐBMQG. Trong ghi chú của Khoản 3 ghi rằng vật nổ còn sót lại sau chiến tranh bao gồm bom đạn còn chưa nổ. Thay đổi nhỏ nhằm đảm bảo vấn đề về giới. Loại bỏ Phụ lục B từ các tiêu chuẩn IMAS, và đặt tên lại Phụ lục C thành B.
2	01/3/2013	Rà soát tác động của việc xây dựng IATG (tháng 8/2012). Cập nhật phần giới thiệu. Bao hàm các định nghĩa mới về ĐTPKT, KSKT, đất không ô nhiễm, đất loại trừ khả năng ô nhiễm và đất được rà sạch Kết hợp thuật ngữ "loại trừ khả năng ô nhiễm" xuyên suốt tài liệu này. Chỉnh sửa tổng quan toàn văn bản. Đán nhãn lại IMAS 07.11. Cập nhật các tài liệu tham khảo quy chuẩn trong Phụ lục A.
3	15/02/2016	Bao hàm Phụ lục C (Quy chuẩn) Các biểu tượng/ký hiệu giải phóng đất đai. Bao hàm tài liệu tham khảo Phụ lục C và Ghi chú kỹ thuật số 07.11/01 trong Mục 9.2.
4	26/7/2018	Thay thế 'bom mìn vật nổ còn sót lại sau chiến tranh' bằng 'vật nổ' trong toàn bộ tài liệu. Cập nhật định nghĩa 'sự rà phá', trang 3. Cập nhật mục 5.4 để bao gồm các thiết bị nổ tự tạo và bẫy mìn, ghi chú bên dưới bao gồm liên quan đến các loại nguy hiểm trong IMSMA, trang 5. Cập nhật mục 7 để tham khảo các bên liên quan của địa phương, trang 6. Cập nhật các tài liệu tham khảo quy chuẩn trong Phụ lục A.
5	04/02/2019	Định nghĩa 'vật nổ' được thêm vào trong Mục 3 Chỉ sửa nhỏ mục 9.3 đoạn 3 – loại bỏ những từ ý nghĩa, thay thế '(mìn, bom đạn chùm, vật nổ còn sót lại sau chiến tranh được chỉ định)' bằng 'vật nổ'